

росла рівномірно, без помітних знижень активності в обідній час, тоді як у понеділок та п'ятницю «ефект обідньої перерви» був виражений найбільш яскраво. Аналогічний висновок було зроблено стосовно всіх досліджених цінних паперів, окрім акцій CEEN (компаній «Центренерго»), які активно торгувалися і в обідній час, що пояснюється їх особливою популярністю на ринку.

Застосовані методичні інновації до проведення технічного аналізу фондових інструментів вітчизняного ринку дозволили оцінити їх волатильність, спрогнозувати рівень ризику, а також виявити, наскільки відповідні цінні папери є переоцінені або, навпаки, недооцінені ринком. Таким чином, здійснена модифікація аналітичних підходів може стати важливим методологічним підґрунтям для прогнозування дохідності фінансових інструментів та побудови оптимального фінансового портфеля в умовах недостатньо розвинутого фінансового ринку України.

Список використаних джерел

1. Iurchenko M., Remnova L., Gonta O. Analysis of the Intensity of Trading on the Ukrainian Stock Market. 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management. (SMTESM 2019). Atlantis Press. Advances in Economics, Business and Management Research, volume 95 [Електронний ресурс]. – URL: https://www.researchgate.net/publication/336137762_Analysis_of_the_intensity_of_trading_on_the_Ukrainian_stock_market. DOI:10.2991/smtesm-19.2019.67

О. В. Яріш, к. е. н., доцент;

А. П. Авраменко, студентка

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ФОНДОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Головною тенденцією на світових фінансових ринках початку 2020 року стала надзвичайна мінливість, спричинена економічним впливом пандемії Covid-19. За оцінками експертів,

нестабільність досягла рівнів, порівнянних із світовою фінансовою кризою 2008 року.

Означені проблеми не могли не вплинути на розвиток світового фондового ринку, який характеризувався посиленою волатильністю.

Таблиця 1 – Капіталізація регіонального та світового фондового ринку, млн доларів США [1]

Регіон	Січень 2020	Лютий 2020	Березень 2020	Темп приросту, %	
				лютий/січень	березень/лютий
Американський (Americas)	40 672,7	32 025,6	40 269,3	-21,26	25,74
Азіатсько-Тихоокеанський (APAC)	30 455,2	28 979,5	25 449,8	-4,85	-12,18
Європа, Африка, Близький Схід (EMEA)	21 361,4	19 609,8	16 603,5	-8,20	-15,33
Світовий	92 489,3	80 614,9	82 322,6	-12,84	2,12

Хоча найбільш капіталізованими залишаються біржі США (табл. 1), на світовому фондовому ринку чітко простежується тенденція до збільшення фінансової ролі країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Так, за припущеннями аналітиків Moody's Analytics, саме епідемія китайського коронавірусу може стати «чорним лебедем» 2020 року, який вплине на світову економіку істотніше, ніж фінансова криза та рецесія 2008–2009 років [2].

В той же час, динаміка загальної ринкової капіталізації світового фондового ринку за перші 3 місяці 2020 року була спричинена переважно нестабільністю Американського фондового ринку. Зокрема, з січня по першу половину березня 2020 року американський фондовий ринок потрапив під вплив «ведмежої» тенденції, про що свідчило рекордне падіння основних фондових індексів. Так, біржовий промисловий індекс Dow Jones, який об'єднує акції десятків найбільших компаній США, впав на 23,2 %, що стало максимальним за 135 років падіння з дня

створення індексу [3], а 9 березня 2020 року було визнано «чорним понеділком» для фондового ринку США. Проте, на тлі впливань ліквідності з боку ФРС США і новинах про пакет підтримки американської економіки, вже наприкінці березня 2020 року позитивні настрої інвесторів сприяли поступовому відновленні зростання біржових котировок блакитних фішок фондового ринку США.

Переважно негативні тенденції в цей період панували на європейських фондових ринках – вони різко обвалилися: Італія: –10 %; Норвегія: –8,9 %; Іспанія: –7,5 %; Франція: –7,2 %; Німеччина: –7,1 %; Нідерланди: –7,1 %; Великобританія: –6,8 %; Швеція: –6 % [4]. При цьому, незважаючи на поступове зростання провідних ринків Європи, очікуючи на масштабні програми фінансової підтримки урядами розвинених країн загальні темпи падіння обсягів капіталізації сектору ЕМЕА виявилися найвищими.

Враховуючи сьогоднішнє, цілком реальним є припущення про геополітичну трансформацію світового фондового ринку, як одного з найчутливіших елементів фінансової системи.

Список використаних джерел

1. Market Statistics – April 2020 [Електронний ресурс]. – URL: <https://focus.world-exchanges.org/issue/april-2020/market-statistics>.
2. Корнієнко Я. Коронавірус б'є не тільки по людях: чим епідемія з Китаю загрожує світовій економіці [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2020/02/4/656608/>
3. На американских рынках произошел рекордный обвал [Електронний ресурс]. – URL: <https://lenta.ru/news/2020/04/01/obval/>
4. Обвал фондовых рынков: что треба знати про велике падіння показників світових бірж [Електронний ресурс]. – URL: https://24tv.ua/investment/obval_fondovogo_rinku_2020_novini_padinnya_svitovih_birzh_n1300314.